

MEŽ

BROJ 464

BEOGRAD, 22 MAJ 1948

IZLAZI SVAKE SUBOTE

PRIMJERAK 2 DINARA

NEVJERNI TOMA

KAKO ono bješe o nevjernom Tomi? — ne znam tačno, tek znam toliko da nije htio ništa da vjeruje dok ne vidi, pa ni onda još nije vjerovao svojim očima, nego je morao to i svojim prstima da opipa. Tako mu je nekako išla ta priča o nevjernom Tomi.

E, pa tako; a imam i ja jednog drugara — i on se slučajno zove baš Toma. Rijetko se nađemo — s mijene pa na uštap, i još rjeđe. Ali, kad god se sretnemo, uvijek ti on nešto sumnja, nikad ništa nikom ne vjeruje.

Razlika između onog, biblijskog, i ovog, mog Tome, prema tome, i nema, osim dvije: prva je u datumu rođenja od jedno dvije hiljade godina, i druga: što onaj Toma nije vjerovao u Hristovu smrt, a ovaj naš što nije htio ili nije mogao (davo će ga znati!) da povjeruje u našu Petoljetku i našu snagu da je ostvarimo i premašimo. Kad smo se vidjeli, negdje preklani, kaže meni Toma:

— Ama, mali smo mi, krtake nam ruke. Nije za kozu sijeno. Jok, jok, batali, ne vjerujem.

Vazda pričao: nema kadrova, nema mašina, nema para, nismo mi organizatori, i tako dalje i tako bliže. Uvjeravao ga ja, ubjeđivao, jok — nije vajde govoriti. Na sve moje razloge, on zaintačio „k'o Svaba tra—la—la.“

— Ne vjerujem!...

Kad sam ga lani sreo, on opet: — Ne vjerujem. Slabo je to. Jeste, gradi se, napravili su Prugu i neke druge zgrade i fabrike, ima nešto, ali opet, kratko je to sve. Čekaj samo dok se pare potroše, dokle se izadutiraju, pa ćeš da vidiš. Ne može to da bude. Ne rodi to kod nas.

Opet ja govori, tumači, — nemaš kome. Toma, bukova glava, ne da ni opepeliti: ne vjeruje čova, pa to ti je.

Idući put, negdje zimus, pitam ga:

— Hoćeš li sad bar da priznaš? Jesi čitao cifre i procenat? Vidiš li šta rade rudari i naša industrija, vidiš li da se ostvaruje?

On ni mukajet. Ne vjeruje, kaže, dok ne vidi sam na svoje oči.

Ja mu opet navalim pričati, ukazivati na rezultate koji su već tu, koje i on već osjeća, pokažem mu prstom građevinu što se zida prekoputa. On sluša, trepće, (a sve mi se čini i miče pomalo ušima, stoka jedna bez repa!), a kad sam mislio da sam ga slomio, a on tek:

— Jes', tako je, ali ja opet ne vjerujem.

Naljutim se ja opako, okrenem se pa bez zbogom odem. Neću više da tupim zube.

Kad, juče, sretnem opet Tomu. Htjedoh da promaknem, ali me on zadrža: „Stoj, kaže, kud si zapeo?“

— Nemam vremena — kažem mu ja.

A on me uhvatio za dugme od kaputa:

— Ama, čekaj, brate slatki, da ti pričam šta sam vidio u Zagrebu...

Sad ja čisto ne vjerujem ušima; sad se ja pretvorio u nevjernog Tomu.

— Pa? — pitam ga ja. — Pa šta? Sta si ti mogao vidjeti?

A moj ti Toma razvukao usta od uva do uva, pustio mi dugme, pa me objema rukama uzео za ramena:

— Mitre, družo, vjerovao ti meni ili mi ne vjerovao, ali — ja sad vjerujem. Vidio sam na rođene oči da je istina, da smo jaki kao zemlja. Šiša naša Petoljetka, sve pršti. Nema labavo!...

Eto, to vam je priča o nevjernom Tomi koji se uvjerio.

SLIJEP KOD OČIJU

Za gradnju zadružnog doma, družo, treba imati drvenu građu...

...osim toga, ciglu, kamen...

...pa onda, radnu snagu...

...a sve to niko ti ne šalje!

Muzičke atrakcije na zapadu

U posljednje vrijeme ljubitelji zapadne muzike imali su dvije izvanredne atrakcije. Prva takva atrakcija bila je premijera monstr-operete: „Trumandur“.

Opereta je izvedena jednovremeno u svim mjestima Italije, a gdje se solisti i ansambl nisu mogli naći među lokalnim talentima, uvezeni su, ili ako hoćete, dovezeni.

U Milanu tu operetu nije izvodila milanska „Skala“, već muzikanti iz Čikaga. Sudeći po palicama, dirigentskim naravno, prekomorski muzikanti pokazuju, svi odreda, neobične dirigentske ambicije, bar što se palica tiče.

Što rekli oni koji malo-malo pa udare u neki citat, Napoleon je kazao: „Onaj vojnik koji u svojoj torbici ne nosi maršalsku palicu, nije za moju vojsku.“ Priča se da najnovije izdanje ove stare izreke glasi: „Onaj Jenki koji u svom nesereru ne nosi Maršalov pendrek, ne dobija pasoš za Evropu.“ Otuda valjda i obilje američkih pendreka u Italiji.

Drugu muzičku atrakciju na zapadu pretstavlja: „Američka serenada“.

Ako hoćemo pravo, u toj serenadi nema neke originalnosti. Bilo je takvih serenada i podoknica, poljuljica i uspavanki i ranije, i to u priličnoj mjeri. Čak i boljih. Ova se razlikuje od sličnih serenada utoliko što je izvedena sasvim drukčije nego što je bila komponovana.

Kompozitori su zamislili da se serenada otpjeva u herojskom duru, a da refren bude u molu. Tako se obično i komponuju serenade. Snažni tenor herojskim glasom pjeva serenadu, a s balkona prihvata refren slabi i mekani soprančić. Međutim, ispalo je malo drugačije. Serenadu je otpjevao nekakav izmaltretirani sopran, dok je odgovor bio u sonornom i prodornom baritonu. Pjesmu otpjevanu u molu, u tremolu, poklopio je refren u duru.

Ova serenada imala je i drugih specifičnosti. Kao što je poznato, serenade su obično veoma diskretne. Međutim, ova je razbudila čitav komšiluk, i mnogi bunovni odjednom su se rasanili.

I oni koji su bili buđni i oni koji su probuđeni priredili su moćan vokalni koncert izvodeći, za priređivače mističnih serenada strašnu simfoniju: „Hoćemo mir!“

METEŽ NA RIJECI JORDANU

I isteče mandat britanski nad zemljom hananskom. I bi rat.

I predoše preko Jordana i drugih rijeka Misirci, Mesopotamci i Transjordanci, jer znadah da država Izrailjeva odoljeti ne može i da će biti plijena i masnijeh napojnica.

I Glavni Mesija za Bliski Istok prekrsti svakog na međama i na Jordanu, tutnu im u ruke praha i džebane i reče im: „Idite i gložite se!“

I srljahu Misirci, Mesopotamci i Transjordanci u krv i za tuđ račun paljahu kuće izrailjske i arapske.

I „Spitfajeri“ poletješe na zemlju galilejsku i obasipahu otvorene gradove darovima plamenijem. I potječe krv do koljena i Mesija se radovaše veoma.

I iz bombardovanog Jerihona razliježe se glas jerihonskih truba, i pozva najamnike da se vrata kućama svojijem i ne ratuju zarad kompanija petrolejskih.

I bi mnogo reklamisana zapadna demokratija, i bi omraza među žiteljima zemaljskijem, i bi rat.

Škartovsko rezonovanje

— Mi se borimo za dobar kvalitet. Škart robu ne prodajemo, nego odmah u magacin!

Mali Đokica piše „Ježu“

BESOVI

ČIKA sima kaže propala stvar a čika boža ga teši ama jes čuo da kažu ne menja se politika a čika sima kaže mogu oni da kažu sad što oče al ovaj ljudi svet sa celu zemaljsku kuglu oče mir i čim čuli da može da prođe bez ratnu proceduru digli glavu i brajko moj prošo sivac kruševac a deda skresa nešto i tamoonima pa kaže uh bogamu džabe sam poručio četiri balona somborskog sirčeta za lično prskanje kad puste onaj atomski veronal d uspavaju frontovce a kad je deda posle ručka patrijarhalno prilogo ko što obično kaže našo je na nahtkasni parolu: mesto rata sirče i salata.

A od juče deda je pobesneo i to ne samo zbog sovjetske note za mir neg i zato što je jeo besne šnicle, on se uvek falio kako može da nabavi mesičte kad ga nigde nema jer je uvatio vezu s nekim nikolom iz vetseruma u zemunu a ne gadi se na serumsko pečenje jer kaže puste malčice krv i meso još slade al juče deda čuo da taj nikola odgovara što je prodavo meso od besni ovaca i besni koza i dok nije počelo da dejstvuje deda odmah to prebacio na politički teren pa kaže namerno je udešeno da pobesne oni što nešto čekaju i zbilja poče deda da pokazuje znake besnila pa kaže zar pod stare dane da problejm, eh šta čovek neće dočekati pod ovaj poredak da lipše ko besna koza.

Predveče okreno radio ankaru i još više se razbesneo kad je čuo da se u jugoslaviji šećer deli samo najsigurnijim pristalicama režima i počo da grdi spikera ej tokmaku jedan. fino ti to vodiš propagandu kad priznaješ da je ceo narod za ovo jer i ge dva prima šećer a kad ankarac pročita šta piše američki srbožder što se zove srbožder da je rat neizbežan a ja ispod kreveta pustim jedno beee a deda skoči pa viknu babu matora zovi taksi d idem u pasterov zavod počeo sam da blejim a ona kaže ama smiri se čoveče i mi smo jeli isto meso a on kaže lepo sam čuo kad mi se omaklo iz stomaka beee a baba kaže ama da ne bleji taj na radiju a moro bi da probleji i ko sluša te gluposti a tebe su uvatili drugi besovi a on poče da zatvori radio a ja opet izbacim jedno beeee a on stade da trči po sobi i viče beeeee, jesi l čula beeeee, brzo taksi i baba morade da pošlje nekog pa viknu đokice a ja zaboravio d sam pa se odazovem molim a deda razumede u čemu je stvar pa viknu izlazi štene jedno sad ćeš mi platiti za sve al ja nisam kapituliro nego sam napravio barikadu od kufera i branio bunker pola sata a utom je deda moro na časak da prekine opsadu i ja sam se tako probio a uveče kad je teo da navali mučki bila tu kuma živka s čubure pa kaže more pajo ostavi ga, šta znaš može da te prijavi kafileriji zbog besne ovčetine.

Posljednje dvije-tri nedjelje nije se moglo izdržati u kući s konduktinom autobusa na liniji broj 2.

Konduktier je sasvim propao. Ušiljio mu se nos, brada, jabučice, uši. Izbljedio, pa izgleda kao krpa.

Ne dođe na ručak nego istom na večeru. Pita ga žena:

— Gdje si bio dosad?

— U Nankingu! — odreže konduktier Ostoja.

— Šta, naopako? — zaprepasti se žena. — Šta si tamo radio?

— Održao sam vojno savjetovanje sa Čang-Kaj-Šekom — odgovori Ostoja nabusito.

— Jesi li ti, čovječe, pri sebi?

— Pri sebi, pri tebi i pri cijelom svijetu!

Žena se potajno krsti i prestaje da raspituje, da ne vuče đavola za rep.

Kad porodica naveče sjede za večeru, priča Ostoja očima jer mu sve smeta.

— Šta mljackaš ustima kao prase na koritu! — izdire se na sina. — Stani nogom u tanjir pa mljašči koliko hoćeš, kad si već krmče.

Sin se rasplače i odlazi od stola.

— A koji tebi bog pucketa iza ušiju? — pita ženu ljutito i kašiku prihvata pesnicom kao da će nekoga da zvekne.

Ima službu po podne, a ustane, mimo običaj, rano i odlazi bijesan, jer ga bijes nikad ne pušta.

— Kud ćeš? — pita žena.

— Na Velebit.

— Eto ti ga, vraže! Šta ćeš tamo?

— Da sjeckam guskama vodu. Žena očuta na tu neobičnu grubost.

— Kad ćeš se vratiti?

— Javiću ti preko londonskog radija.

Ranije je Ostoja svaki dan čitao novine, a otsad ih ne može da vidi.

— Tata, zar nisi donio novine?

— Hm! — mrmlja Ostoja preko zalagaja.

— Neobično mi je. Niti znam šta se u svijetu događa, ni šta omladina radi.

— I ne treba da znaš!

— Ništa, tata, kupiću ja, kad ti tako zaboravljaš.

— Ubiću! — skoči Ostoja. — Drži me, žena, da ga ne ubijem!

Ti ćeš kupiti! — škripi Ostoja zubima. — Samo donesi! Donesi!

Donesi! — viče Ostoja bijesno.

— Neću da vidim novine!

— Ostoja, reci mi, šta ti je!

Ostoja odgovori:

— Tražim čovjeka s bradom.

— Šta reče? — klonu ženi ruka u strahu. Pomisli da je zaista poludio.

— Znaš, onako, žut je, onizak. Bradica mu malena i žuta. Nosi tašnu.

— Čovječe, jesi li ti zdrav?

— Zdrav sam, žena, zdrav. Samo propadom tražeći čovjeka s bradom. Već sam odro noge do

ŽESTOK LIJEK

koljena tražeći ga svuda. Niti ručam na vrijeme, niti večeram, niti mogu da spavam. Sve mi pred očima čovjek s bradom. I, nikako da ga uhvatim.

— Ništa te ne razumijem — veli mu žena široko razrogačenih očiju i sva u hladnom znoju od straha i teške slutnje.

— I ne možeš da me razumiješ! Teško je to razumjeti. Niko te ne može razumjeti. Ti se čudiš. Imaš i čemu da se čudiš, kad izgledam kao lud. Evo, u čemu je stvar! Ljubazan sam sa putnicima, učtiv kao đak na ispitu. Ali jednog dana, pred dvije-tri nedjelje navala u kola. Opominjem, molim: „Ne može više drugovi, puno jel!“ Htjedoh da zatvorim vrata, a neki čovjek s bradom navali, pa me razbjesnio kao niko. Odgurnem ga, ali on se

Reci lijepo: „Ostoja, šta učini, crni Ostoja! Sto osramoti drugove!“ Oh, ženo, moram ga naći! Moram naći čovjeka s bradom, pa kom opanci kom obojci!...

Sutra podveče dođe Ostoja opet utučen. Othukuje, baci kapu u čošak i sjede za sto.

— Ee? — upita žena.

— Nađoh ga!

— Pa?

— Ništa! Jedva me poznaše, jedva se sjeti. „Mani“ — veli, „to sam ja onako, u ljutnji!“, pa dodade: „Vidiš kako je to dobar lijek!“... Eto ti!

— Hvala bogu, — reče žena veselo.

— Da, hvala bogu! Ali, brate, žestok mu lijek! Gutah ja njega blizu mjesec dana. Pravo je rekao moj pokojni otac: „Mani se, dijete, čovjeka ride brade!“

Branko Sučević

UGALJ ZA PIĆE

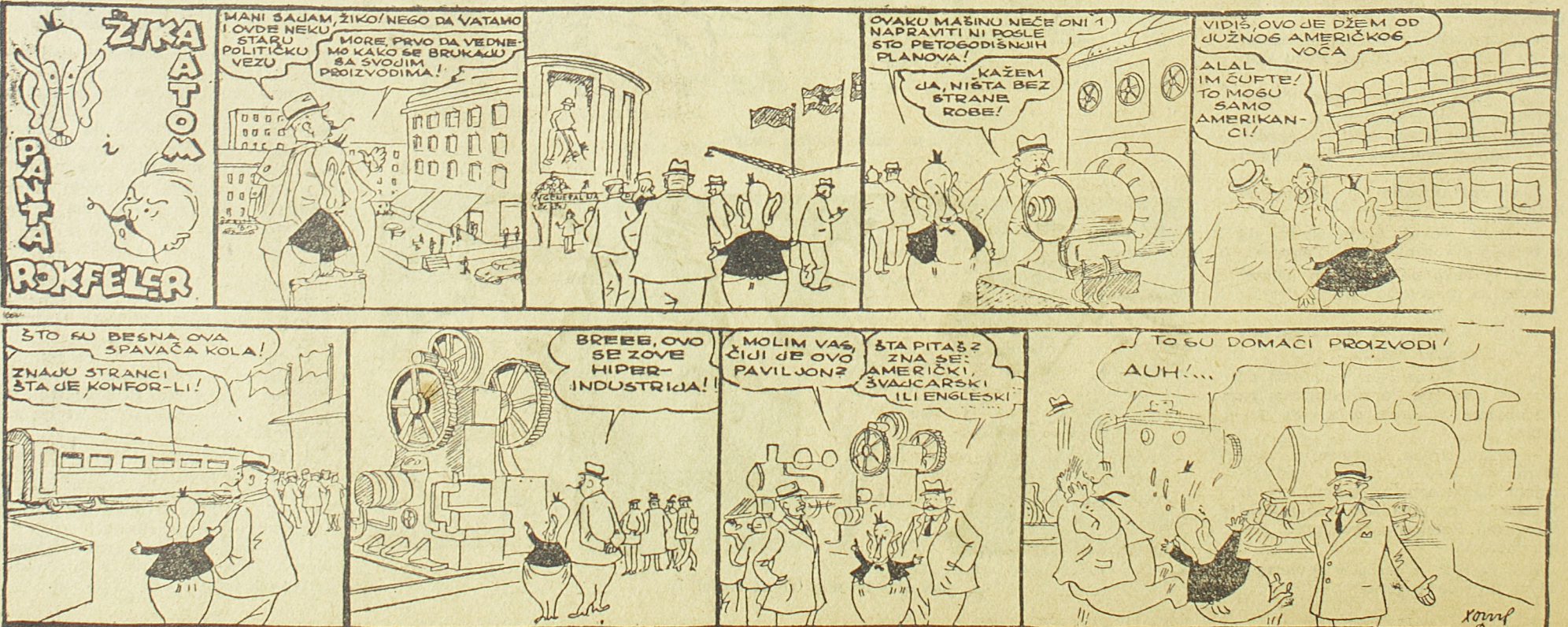
Gradsko ugostiteljsko preduzeće u Senti počelo je sa elastičnim trgovanjem. Boreći se sa birokratijom, koja uvijek postavlja uske djelokruge poslovanja, ovo preduzeće je počelo da se bavi kupovinom i prodajom najrazličitijih artikala. Zasad se među artiklima prvenstveno nalaze radio-aparati i ugali, a uskoro će početi i sa nabavkom pića, ako ne bude ničega drugog.

POD STAKLOM

Ima već više od mjesec dana kako jedna prodavnica Sreskog trgovačkog preduzeća u Konjicu čeka cijene staklu. Da bi se staklo na neki način iskoristilo, građani Konjica predlažu da se instalira staklena bašta sa kancelarskim stolovima, pa da narod vidi šta ko radi.

DOVITLJIVI EKONOMI

U krugu Osječke bolnice odlično se oporavlja i sama bolnička ekonomija. Da bi ubrzali njeno ozdravljenje, ekonomi su prodali 58 komada bolničkih svinja, pa su tako došli do dobre pasmine i namještenici bolnice. Na ovaj način grдне bolničke splačine ipak se ne bacaju, nego ih namještenici upotrebljavaju za ishranu sopstvenih svinja. Isto tako ne bi se moglo reći da bolnička ekonomija nema ni jednog živinarnika, jer u dvorištu bolnice namještenici drže čitave male farme. Uopće, bolnički ekonomi se vrlo marljivo staraju za ekonomiju — ako ne bolničku, a ono svoju.

Procvat automobilizma

Era automobilizma prodire. Čak i željeznice izlaze iz mode, a da ne govorimo o fijakerima, tim zastarjelim klackalicama za kratke staze. Ali, da bi automobil postao i ostao suvereni gospodar transporta, treba ga dobro upregnuti i ne dati mu da predahne.

U Crikvenici, na primjer, postoji auto-preduzeće. Jasno je da ono treba nešto da preduzima, a ne da ljenčari. Ako već nema robe, prevoziće svatove! Posjedaju oni lijepo, onako sa sviračem, pa vozi da-ovamo da-onamo. Šoferi se usavršavaju, automobili štite od eventualne rđe, a i oni što prodaju benzin vidjeće neku vajdicu.

Na putu će ih možda mimoći automobil jednog preduzeća sa Rijeke. Nedjelja je, motor treba razraditi, a radnici tada nisu na poslu. Naravno, direktor mora da se žrtvuje, a nagrada mu je što će obići Opatiju, — vidjeće svijeta, sto'no kažu.

Rijeka i inače obiluje ljubiteljima automobilizma. Šofer tamošnjeg opšteg trgovačkog preduzeća je liričar-romantik. Kako je divno ujutru, u prirodi, na drumu za Labin! Ptice pjevaju, vjetrić čarlija... Ali, nikako pješke: donove treba štedjeti, to je skupocjen artikl, nego auto. — auto guma ima na pretek. Da bi imao s kim da dijeli utiske, povešće on nesebično još jednu osobu...

Za pretsjednika Sreskog zadrugnog saveza u Vlasotincima ne bi se moglo pretpostaviti da je neki vazdužasti liričar. To je sigurno grdosija od čovjeka, jer za put u Leskovac uzima kamion od sedam tona. Nema povjerenja u slabije karoserije, a u autobus ne može sigurno ni da stane.

VEZANA TRGOVINA

U mnogim mjestima saradnja između zadrugnog sektora i privatnog potpuno je ostvarena.

Tako je potpretsjednik mjesne zadruge u Bajloku konstatovao da mu baš ništa ne smeta što pored svoje bakalnice vodi poslove i u zadrugi. Zadruga se čak pokazala kao dobar izvor za snabdijevanje njegove bakalnice.

A opet Đorđe Zdravković iz Jošunje ulaskom u upravni odbor mjesne zadruge riješio je pitanje prodavnice. Tako sada on istupa samo kao proizvođač, a zadruga mu svršava dosadne poslove oko prodaje. Veza se pokazala prilično unosnom, jer je, na primjer, pravio sapun i preko zadruge prodavao po 50 dinara kilogram, ili klao svoje volove, osušene kože rezao i kao parčad za opanke teslimila ih zadruga zadrugarima po 500 din.

Donekle mu smeta što se u zadrugi još uvijek prodaju i druge stvari, ali kada dovede svoju babu za jednu tezu da prodaje jaja, a za drugu tezu postavi ženu sa pilićima i čabricom sira, onda će do maksimuma iskoristiti mogućnosti zadrugnog sektora.

OHRIDSKI SPOROGRAM

Pod rukovodstvom ohridske pšte organizovano je takmičenje između jednog geologa, koji je najavljuvao dolazak u Galčnik, i jednog telegrama koji je nosio tu vijest. Telegram je startovao ranije, ali se izgleda malčice zadržao na jezeru u lovu na jegulje. U međuvremenu je i geolog startovao oštirim tempom, pa je u Galčnik stigao dva sata prije svoga konkurenta.

Automobile treba baciti i na auže staze, da im ne bi zakržljao motor. Automobil GNO-a Zagreb prevezao je bez defekta šefa jedne komisije čak do Lovrana, ostavivši brzi voz da posramljeno kaska za njim. To pretstavlja lijep dokaz solidnosti kola. I zagrebački „Autopromet“ ima takođe vozila solidne marke. A ime mu samo kaže da za njegova vozila ne može biti hladovine. U promet, bratac, nego šta! Preseljavaju ona namještenike iz Pule do Zagreba za tili čas, sa svim prtljagom.

Navalili, dakle, ovi kao i mnogi drugi tu i tamo, da doprinesu procvatu motorizacije. Gura automobilizam na sve strane. Samo neka produži tako, daleko će dotjerati!

FISKULTURNA aktivizacija

U NAŠEM preduzeću, doskora, niko da spomene fiskulturu. Petljaju, doduše, neki po tom sektoru, ali je nekako načelno zaboravismo. Onaj kome se trči ulazi u tuđu grupu krosa, onaj kome se boksuje dolazi na dužnost sa flasterima tuđe boks-sekcije.

Ali, na kraju, dojadi svima to lutanje, jer, što kažu — svaka ptica svome jat. Nastadoše domundavanja: uža, srednja i šira konferencija, i kao rezultat — priredba. Sa priredbom se redovno počinjalo kad je u pitanju kakva akcija: uvijek je trebalo skupiti novaca da bi se dobila neka podloga, a čim se podloga dobije — akcija počinje.

Poslije trke i natezanja oko klavira, stolica, bifea i ostalog održa se priredba sa igrankom, a inicijativni odbor izračuna primanje, izdavanje i „čistu dobit“. Podloga je tu.

Sad treba krenuti dalje, prije svega nabaviti razne stvari i sprave, jer bez alata nema ni sportskog zanata. Sastade se nova konferencija fiskulturnika, aktivnih i pomazućih, da donese — kako je u pozivu stajalo — važne odluke.

— Najbolje da kupimo futbalsku spremu, cipele i dresove — javi se Mile zvani „Dinamo“.

— A zašto baš futbalsku spremu? — Buni se Aca „Stolica“. — Naš aktiv nema ni dovoljan broj futbalera. Pa onda, koji broj cipela? Neko ima veliku a neko malu nogu, ne možeš svima ugoditi. Zar nije bolje da kupimo za sav novac šahove? Šah je kod nas vrlo popularan, a dimenzije su mu povoljne čak i za kratkovidne.

— Sve je to lijepo, ali vi zaboravljate da je i ping-pong vrlo fiskulturnan. Ima nas dosta talenata — upada Sima „Raketa“. Da nabavimo sto i ostalo!

— Prije svega treba da imamo pred očima potrebu opšteg fizičkog obrazovanja — uze riječ pretsjednik aktiva. — Zato su nam u prvom redu neophodni koplje, kugla, disk i ostalo za laku atletiku.

— Dozvolite da objasnim — javi se opet „Dinamo“. — Ide ljeto. Šta će nam šah? A i ping-pong se igra u sobi kad je zima. Futbol, to je nešto! Masovnost, popularnost, svjež vazduh!

Vidi se: biće povuci-potegni. I tako ga je — udario junak na jurkal! Odužiše se „mišljenja“, ali nekako pred ponoć zavlada pomir-

Jedan problem sve me muči: ko pogrešno ove uči da postrani jošte stoje — i rada se tako boje? Da li misle: što im treba pečeno će pasti s neba.

Čarobno vrelo

DIREKTOR fabrike Lastić bio je nervozan. U takvoj situaciji se obično čupkaju brkovi, nervozno puši jedna cigareta za drugom i grickaju nokti. Direktor nije imao čak ni te ventile za svoju nervozu, jer je brkove brijao, imao je lijepo potsječne nokte i bio je nepušač.

Fabrika je dobila proizvodni zadatak za idući kvartal. I najedanput se pokazalo da u fabrici nema dovoljno kadrova da taj zadatak prihvati u njegovom punom obimu. Šta ćemo sa kadrovima? Dajte kadrove! Eto otuda je poticala direktorova nervoza.

Nastala je divlja trka za pronalaženjem novog ljudstva. Ministarstvo rada nije pružalo pomoć. Direktor je pokušao i sa reklamom — nudi najbolje uslove. Niko se ne odaziva.

Direktor Lastić zavidljivo je posmatrao kako kod njegovog kolege, direktora skoro iste take fabrike posao teče normalno. Kakav je to izvor ljudstva pronašao? Trebalo je ući u njihovu tajnu. I Lastić je bio skoro spreman da organizuje čitav obavještajni aparat ne bi li ušao u trag tog neiscrpnog rudnika kadrova. A tajnu mu je neobazrivo otkrio sam njegov kolega.

Došao Lastić u prijateljsku posjetu njegovoj fabrici. Zaobilazno počinje razgovor, upotrebljava psihoanalizu, oštro motri na svaki njegov pokret lica, ne bi li uhvatio nešto što će otkriti tajnu.

A kada je nekako počeo direktan razgovor o kadrovima, njegov kolega mu otvoreno, pravo u lice, bez ikakve predostražnosti izjavi: „Pa kadrove za našu fabriku stvaramo mi sami. S našim omladincima održavamo kurseve i tako ih osposobljavamo. Kursevi, kursevi — to je, brate, blagoslovena stvar.“

Direktoru Lastiću je prosto bilo žao što se razbila njegova mistična pretpostavka o tajanstvenom izvoru kadrova. A kursevi — pih, pa toga se i on mogao sjetiti!

PJESMA O VUNI

Ko za tuđom vunom pođe — poslovica stara veli — sam ostrizen kući dođe (jer bez rada šičar želi).

Iskustvo se novo steklo, pa se sad i ovo reklo: Ko sa svojom vunom pođe da vezanu primi cijenu, taj sa suknom kući dođe za razboj ne goni ženu (jer kad snaša brdo makne drugi pos'o i ne takne).

Salajke

Svako selo, svaki grad dobrovoljni daje rad; brigade nam para vrijeđe — milione štede

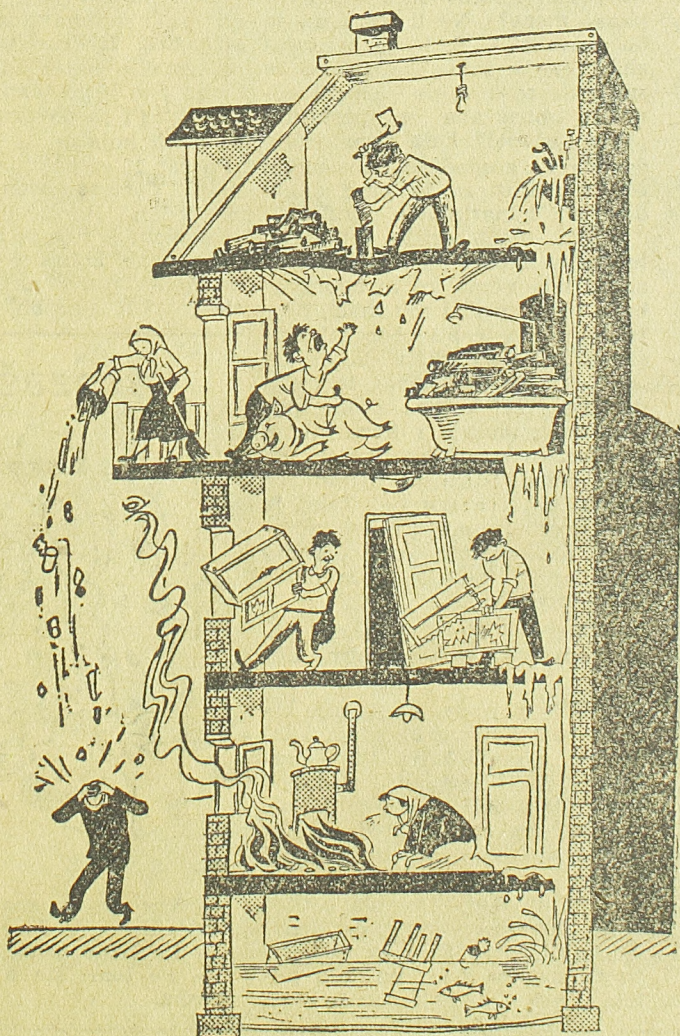
— šalaj!
Na kraj šora ciglana, pored nje je crijepana — narodne su, pa će znati kom će kuće dati — šalaj!

SPISAK LUTALICA

Spisak za isplatu dječjeg dodatka radnicima Šumskog preduzeća u Kičevu poduze je šetao od Preduzeća do Zavoda za socijalno osiguranje, od Zavoda do jedne ustanove, a od te ustanove opet je nekud otšetao i jedva se skrasio na dnu neke fijeke. Kad su „nadležni“, poslije pet mjeseca, utvrdili da isplatu ipak treba da utvrdi Zavod — nigdje predmeta! Dramatična potraga za izgubljenim „administrativnim čedom“ trajala je više od pola mjeseca: sve filijale iz unutrašnjosti preoravale su svoje arhive i izvještavale da predmeta kod njih nema.

U zlo doba „lutalica“ je otkriven sasvim neočekivano u arhivi samog Zavoda. Ovaj događaj izazvao je kod nadležnih veliku radost, jer su izračunali da je na rješavanje predmeta utrošeno ipak nekoliko dana manje nego što je trebalo za izgradnju pruge Samac-Sarajevo.

ŠTETOČINE U PRESJEKU

Kako se izvjesni građani osjećaju „kao kod svoje kuće“

TRPEN — SPASEN

MUKA je sa poderanim donovima. Sad je dođuše suvo, ali se čovjek ipak ne osjeća baš luksuzno: šljunčić upadne, uđe voda iz barice oko nekog hidranta ili se nakupi prašina. A i cipele imaju nekako tendenciju da se brže raspadnu.

Misle, dakle, bezdonaši šta će i kako će, ali i nadležni misle na njih: podružnice dijele bonove za pendetiranje!

Nije se vijest dobro ni raščula, a već po varoši krstare, smotane u novine, mnogobrojne cipele. Srećni vlasnici drže ih pod miškom i hvataju pravac označen na bonu: oni koji stanuju na Čukarici kreću na Karaburmu, oni s Karaburme na Čukaricu, oni iz prvog rejona u šesti, a oni iz šestog u prvi rejon. Bonovi, izgleda, nisu baš najsrećnije podijeljeni, ali ništa zato.

I naša grupica krstari. Preduzeće nam je kod Kalemegdana, a na bonovima piše: Lekino brdo. Ne mari — dio trolejbusom, dio nogejbusom, eto nas na cilju. Tu je vidi se obučarska radnja. Na staklu izloga ceduljica: „Blokeje udaram odmah.“ Ali — zaključano. Prigvirimo unutra — prazno. Kucamo na vrata najbližeg komšije:

— Da li znate druga Rada, obučara?

— Kako da ne, poznajem ga odlično!

— Pa gdje mu je radnja?

— Tu je bila, ali on se ot selio prije dva mjeseca.

— A gdje?

— U Pančevo. Zaboravih ulicu i broj, ali u Pančevu je svakako.

Skupiše se još neki s cipelama pod miškom. Pade i dogovor: sutra krećemo u Pančevo. I tamo, podijeljeni, damo se u potragu. Međutim, Rade ni od korova. To jest, on je vjerovatno tu negdje, ali nama fale detektivske sposobnosti, šta li.

Nosimo svoje zavežljaje natrag. Potražićemo onoga ko je izdao bonove, natrijaćemo mu malo nos.

Drmnemo podružnicu, podružnica drmne mjesni odbor, mjesni odbor drmne koga treba:

— Mi dobismo bonove za Rada obučara, a on se ot selio neznanu kud!

— Pa potražite ga.

— Tražili smo ga, ali ne pomaže.

— Naše je da izdajemo bonove a vi se snadite kako znate.

A onaj kolega koji je kao bijela vrana, dobio bon da opravi cipele negdje kraj Novog groblja, svršio posao. Prelazio, istina, pet

LJETI ZIMA, ZIMI HLADOVINA

S prvim vrućinama u Beogradu su se pojavili i topli zimski džemper. Na taj način Beograđani su u mogućnosti da za vrijeme ljetnih vrućina duplo premaše normu znojenja. Kome je do rashlađivanja, neka se ugleda na distribuciju, jer je tamo temperatura još uvijek ispod nule.

ŽABARSKA PRINCEZA

U magazinu za alat Sreske poljoprivredne stanice u Žabarima zaspala je poodavno, kao začarana princeza iz bajke, konoplja — teška 12.000 kilograma. Prince, koji treba da je probudi, nalazi se u upravi Industrije za preradu konoplje u Novom Sadu. Međutim, pošto se i on uspavao, bajka je ispala nekako kusava.

šest puta zamašne razmake, ali sad je gotov i donovi mu pobjednički škripe. A mi još nismo pronašli rješenje. Ali naći ćemo ga već! Pocijepaćemo i one zdrave donove na sandalama, ali ćemo ga naći, pa kud puklo da puklo!

Zašto — zato

Neka pitanja iz transportnog sektora

- Zašto u radionici Zrenjanin stoji neiskorišćen jedan transformator za struju.
- Da bi se transformisao u staro gvožđe.
- Zašto u Željezničkoj menzi u Novom Sadu na svakih 30 abononata dolazi samo 6 čaša?
- Prosto zato što ima više abononata nego čaša, a možda i zato da bi se ljudi navikli da se odjednom napiju vode za pet dana.
- Zašto u čekaonici za majke u stanici Vinkovci dječji krevetići nemaju nikakve opreme osim golih dasaka?
- Zato što je čekaonica tako zračnija, a i djecu treba navikavati na spartanski način života.
- Zašto istovarni kolosjci na stanici Zrenjanin nisu osvijetljeni?
- Zato što se, uštede radi, propagira iskorišćavanje mjesecve svjetlosne energije.

Hanibal u aščinici

KAD smo primijetili da u našoj menzi „popušta“ čistoća, graknuli smo svi na šefa kuhinje, gore nego male ptice na sovuljagu. Samo jedan je čuao cijelo vrijeme, pa smo „izribali“ i njega — zbog neinteresanja za opštu stvar.

— Pustite vi njega, njemu je i ovo dobro — veli njegov stari drug, pa hvata za ruku šefa kuhinje i ne pušta ga, — Čekaj malo, družo šefe, nešto da čuješ! Kaži mi, profesore, kakvih smo se čuda, u staro srećno doba, nekad mi nagledali.

— ...Baš o tome pričam: jedanput sam našao, — veli profesor — u tanjiru ogromnog insekta. Gledam ono čudo — nisam entomolog, ali ipak vidim, nije jelenak, iako je onoliki... „Šta je ovo?“ — pitam gazdu. A on se izbrecuje: „Čorav li si? Što me pitaš mene? Ne li vidiš da je buba-švaba?“ „E, to je bezobrazluk!“ — kažem ja. „Kako to smije da se desi, da vi meni donesete bubašvabu u pasulju?“

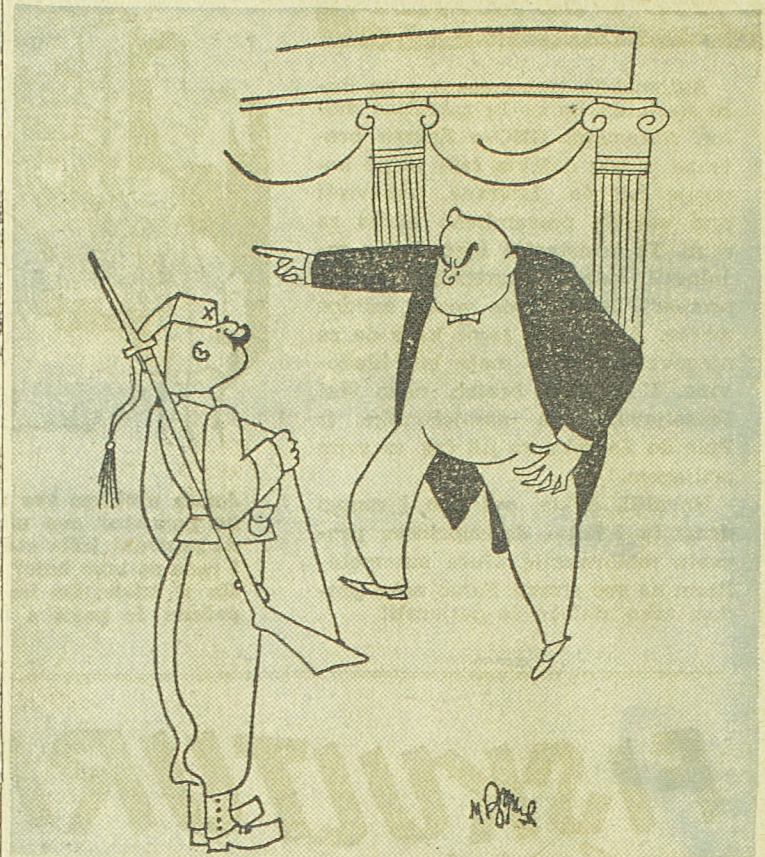
„Vrlo važno!“ kaže onaj. „Ne dopada se gospodinu bubašvaba! Misliš valjda za te pare da ti donesem kanariniku u pasulju?“

— Eto, vidiš, družo šefe! Ovi te danas napali, pa i ja s njima, a kod tebe nema još ni bubašvaba!... Nego, pričaj mi malo, profesore, kako je bilo ono s kobasicom?.. Nećeš. Ništa, ja ću da ispričam! To je poučno, to treba da čuje i šef kuhinje... Dakle, poslije onog slučaja s kanarinikom u pasulju, gazda se okomio na ovog našeg druga, pa njemu sve donosi najgore porcije. Tako je ovaj prosto zapao u neku psihozu i monomaniju samo sanja meso i misli kako će da se najede jedared mesa...

— Ih, zar nije bilo onda mesa, kod tolike stoke u mirno doba!

— Bilo je mesa, ali ga nije bilo za nas! Suplentska plata 1.200 dinara, a sama krija 800 — računaj šta ti ostaje!.. Jednom, dakle, tako ide gazda iz kuhinje. Svi mi izglednjeli gledamo šta nam nosi, a ovaj drug dobio groznicu kad je vidio jelo i svog mučitelja! Samo mumla: „Gledajte, molim vas, šta će danas da mi donese! E, vala, jedared ću da uzmem sam, pa kud puklo, nek pukne!“ Stiže ga-

STARA ŠKOLA

— U oblasti Agrafe i Kasije imali smo 20 ubijenih, 42 ranjena i 18 zarobljenih.
— Naredujem kontraanzivu: strijeljajte 100 zatvorenika i 50 prolaznika!

školorani ljudi, i oni uče daci u školi! Pa je li si ti lud, zar ne vidiš da to nije kobasica, nego moj palac u tanjiru?“

Smijali smo se, neki više neki manje, samo se dvojica nisu smijali: junak priče i šef kuhinje. Šef je naizmjenice blijedio i crvenio kao rak. On je odmah shvatio ono što je nama bilo jasno tek kada se pripovjedač opet obratio njemu, s ironijom u glasu:

— Eto, vidiš, družo šefe, šta se sve nekad dešavalo, a sada tebe napali za neke sitnice, — zar je to pravo?

D. Konstantinović

NIJE KUM ALA

Skupljanje priloga u naturi priredivači iduće olimpijade uspjeli su da obezbijede svakom takmičaru po jedno cijelo cjelcato jaje dnevno. A pošto se zna da „kum nije ala“ — da pojedje cijelo jaje — jasno je da u Engleskoj vlada pravo blagostanje i ljudima još i pretiče.

ČEGA SE POŠTEN STIDI...

Radio-Ankara javlja od riječi do riječi:

„Jedna jaka engleska flota, na čelu sa nosačem aviona i dvije krstarice, koja će vršiti manevre u Sredozemlju, posjetiće — kako se javlja — i turska pristaništa. Brodovi u sastavu ove flote svraćaju u italijanske, kao i grčke luke.“

Kao da je neko mogao posumnjati u to gdje će oni svraćati!

ZAPISI LETEĆEG REPORTERA

— Pošto puter, snašo?
— Trideset sedam banki,
— Kako trideset sedam, kad si maločas nudila drugome po trideset četiri?

— E, je li, čuo si? E, pa maločas nisam imala cijenu. Sad sam je tek dobila.

— A što ti je puter tako vodnjikav, kao da nije dobar?
— Meni je, bome, dobar.
— Pazi samo da ti ne zagorči, jer je jednoj takvoj maločas zagorčao.

— Ne razumijem nikako kako to da ovdje mlijeko košta dvadeset i pet dinara, a samo korak dalje trideset dinara litar? Da li je to zato što sve krave ne proizvode s istim proizvodnim troškovima?

— Nije to zbog krava, već zbog budala.

Menzašluk

— Vas sigurno snabdijeva neko građevinsko preduzeće?
— Po čemu to mislite?
— Po tome što u čorbi ima i pijeska.

Sitne vijesti iz inostranstva

SLOBODA GLADOVANJA

Osvrćući se na vijest da je 2.000 zatvorenika atinskog zatvora „Averov“ stupilo u štrajk gladu u znak protesta zbog masovnog ubijanja grčkih demokrata, predsjednik atinske vlade Sofulis izjavio je da cijelu stvar ne treba suviše tragično uzimati, jer — osim monarhofašističke vojske, članova vlade i američke misije — grčki narod i onako gladuje.

„Uostalom — podvukao je Sofulis — štrajk gladu zatvorenika u tammici „Averov“ pretstavlja još jedan dokaz da u Grčkoj vlada puna sloboda, jer im se pruža mogućnost da potpuno slobodno izaberu da li žele da umru od gladi ili od kuršuma.“

PUTEM JEVANDELJA

Anglosaksonci važe za pobožan svijet. Rat u Palestini nazvali su po biblijski „Raspeće Palestine“ i odmah odredili stručnu ekipu da krst sadjelje po svima propisima jevanđelja.

Raspisali su i konkurs za Pilata.

SKROMNI HIROHITO

Na japanskom dvoru priredena je skromna svečanost. Car Hirohito odrekao se svoje dosadašnje titule „Sin Neba“ i pristao da se odsada zove skromnije „Otac Naroda“.

Kao nagradu za svoju skromnost mikado će primiti 18.000.000 jena godišnje, pošto njegov lični imetak iznosi svega 4 milijarde jena.

CRNCI SU KRIVI

Na mnogobrojne primjedbe javnosti američkoj pravdi zbog tolerisanja rasne diskriminacije nadležni pravni stručnjaci su dali slijedeću izjavu:

U Americi se crncima čak gleda kroz prste. Ako je neki crnac, na primjer, linčovan neumorno pravosuđe ne smatra za potrebno da u to dublje ulazi, jer je posrijedi, naposljetku lični crnčev čef. Ko mu je kriv što se rodio kao crnac i tim nepromišljenim postupkom dao neposrednog povoda za primjenu nepisanog zakona „Džim Krou“.

LETEĆI AMBASADOR

Ministar trgovine SAD Hariman naimenovan je za letećeg ambasadora u državama Maršalovog plana. Harimanova krila iskovanu su u Volstritu, motor u Frankfurtu, a maziivo će dobijati iz Vatikana.

Leteći ambasador letjeće samo po mutnom vremenu.

PRIVIDENJE

Xitosima pred očima sve svetlaci lete, pa su odmah digli graju do to stranci dostavljaju svjetleće rakete.

TARANA IZ BRITANSKOG LONCA

U logoru bješe, znamo, zločinaca dosta, al' polako, tamo-amo, logor prazan osta!